

AJALUGU
EI OLE AINULT MINEVIK
MINEVIK
EI OLE VEEL AJALUGU

AJALOOÕPETAJA KÄSIRAAMAT

Sisukord

Eessõna

Mare Oja, Eero Medijainen 4

Eriarvamusi sisaldav ajalooõpetus kui väljakutse Euroopa ajalooõpetajatele

Joke van der Leeuw-Roord 7

Integratsioon, identiteet ja mitmeperspektiivilisus ajaloo õpetamisel Hollandis

Elise Storck 14

Mitmeperspektiivilisus ajaloo õpetamisel Soomes

Sture Lindholm 18

1. Isikus ja ajalugu – Konstantin Päts. Kas poliitik võib teha ajalugu?

Tiina Kilumets, Sergei Teplov 20

1.1 Konstantin Päts. Riigimees ja aeg – põhimõtted, vaated, seisukohad, hinnangud 21

1.2 1934. aasta riigipööre – pööre autoritaarsusele või demokraatia kaitse? 30

1.3 Võimalused ja valikud 1939. aastal 38

2. Valikud Teises maailmasõjas

Mart Kand 47

2.1 Okupatsioon või vabatahtlik liitumine NSV Liiduga? 48

2.2 Punaarmee või Saksa armee? 61

2.3 Kes olid kollaborandid? 72

3. Inimsusevastased kuriteod Eestis – kuidas oli see võimalik?

Eda Maripuu 88

3.1 Kes olid repressioonide ohvrid Eestis? 89

3.2 Kas ebainimlik režiim hävitab inimlikkuse? 106

4. Vabade riikide murdmatus liidus?

Vjatšeslav Žiburtovitš 112

4.1 Demokraatia nõukogude moodi 113

4.2 Migratsioon – kas stiihiline või juhitud protsess? 123

4.3 Kas internatsionalism või venestamine? 130